

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ È È **κατά** **ΕΛΛΑΔΑΣ**

(Προσφυγή αριθ. 3525/04)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

13 Ιουλίου 2006

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

-Ακριβές αντίγραφο.

Στρασβούργο, 13.7.2006

(υπογραφή) S. NIELSEN – Γραμματέας Τμήματος

Στην υπόθεση È È **κατά Ελλάδας,**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα, η σύνθεση του οποίου έχει ως εξής:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, πρόεδρο,

Κύριο Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Κυρία F. TULKENS,

Κυρία N. VAJIC,

Κύριο A. KOVLER,

Κυρία E. STEINER,

Κύριο Κ. ΗΑJΙΥΕV, δικαστές,

και τον κύριο S. NIELSEN, γραμματέα τμήματος.

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 22 Ιουνίου 2006,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 3525/04) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία κατατέθηκε από έναν αλβανό υπήκοο, τον ~~Ε~~ ~~Ε~~ ~~Ε~~ ~~Α~~ ~~Α~~ ~~Ε~~ ενώπιον του Δικαστηρίου στις 9 Δεκεμβρίου 2003 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Γ. Χαλκιά, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κυρία Ο. Πατσοπούλου, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 10 Μαΐου 2005, το Δικαστήριο αποφάσισε να κοινοποιήσει την αιτίαση την ελκόμενη από την διάρκεια της διαδικασίας στην Κυβέρνηση. Επικαλούμενο το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης, αποφάσισε να αποφανθεί ταυτόχρονα επί του παραδεκτού και επί της ουσίας της υπόθεσης. Στις 11 Μαΐου 2005, η αλβανική κυβέρνηση κλήθηκε να παρουσιάσει, εφόσον το επιθυμούσε, γραπτές παρατηρήσεις επί της

υποθέσεως (άρθρα 36 § 1 της Σύμβασης και 44 § 1 του κανονισμού). Αυτή δεν απάντησε.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1964. Σήμερα εκτίει ποινή κάθειρξης στην φυλακή της Πάτρας.

5. Στις 19 Ιουλίου 2002, στο πλαίσιο μιας αστυνομικής έρευνας, ο προσφεύγων συνελήφθη για κατοχή και εμπορία ναρκωτικών. Εναντίον ασκήθηκε ποινική δίωξη. Στις 23 Ιουλίου 2002, προφυλακίστηκε. Στις 7 Οκτωβρίου 2002, παραπέμφθηκε σε δίκη.

6. Στις 11 Ιουνίου 2003, το κακουργοδικείο Θεσσαλονίκης τον καταδίκασε σε δεκαεννέα χρόνια κάθειρξη (απόφαση αριθ. 744/2003).

7. Στις 18 Ιουνίου 2003, ο προσφεύγων άσκησε έφεση.

8. Η συζήτηση ενώπιον του Εφετείου ορίστηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 2006. Ο προσφεύγων ζήτησε από την γραμματεία του Εφετείου Θεσσαλονίκης τον ορισμό της συζήτησης σε πλησιέστερη ημερομηνία. Στις 16 Οκτωβρίου 2003, η αίτησή του απορρίφθηκε από την γραμματεία του Εφετείου Θεσσαλονίκης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

9. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραγνώρισε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό (...) δικαστηρίου (...), το

οποίων θα αποφασίσει (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον κατηγορίας ποινικής φύσεως.»

10. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας δεν προσφέρεται για κριτική. Σημειώνει ειδικότερα ότι η ανάκριση διεξήχθη με ταχύτητα και υπογραμμίζει ότι ο προσφεύγων θα μπορούσε να ζητήσει από το Εφετείο την αναστολή της ποινής του για να αποφύγει την κράτησή του περιμένοντας την δίκη του ενώπιον του δικαστηρίου αυτού.

A. Επί του παραδεκτού

11. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει εξάλλου ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη

12. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 19 Ιουλίου 2002, με την σύλληψη του προσφεύγοντος, και δεν έχει ακόμη περατωθεί, αφού εκκρεμεί η εκδίκαση της έφεσης. Μέχρι σήμερα, έχει ήδη διαρκέσει τρία χρόνια και έντεκα μήνες περίπου για έναν βαθμό δικαιοδοσίας, ενώ η κατ'έφεση δίκη είναι εκκρεμής.

2. Εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας

13. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία του, και ειδικότερα της πολυπλοκότητας

της υπόθεσης, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και εκείνης των αρμοδίων αρχών (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25444/94, § 67, CEDH 1999-II).

14. Το Δικαστήριο έχει χειριστεί πολλές φορές υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με εκείνα της προκείμενης υπόθεσης και έχει διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλέπε την πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση *Pélissier et Sassi*).

15. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα γεγονός ή επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην παρούσα περίπτωση. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την συμπεριφορά του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο δεν διαπιστώνει κάποια καθυστέρηση που να μπορεί να του καταλογιστεί. Αντιθέτως, διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων ζήτησε τον ορισμό της συζήτησης ενώπιον του Εφετείου σε μία ημερομηνία εγγύτερη από την προβλεπόμενη, αίτημα το οποίο απορρίφθηκε. Εξάλλου, προκειμένου για την δυνατότητα του προσφεύγοντος να ζητήσει από το Εφετείο την αναστολή της ποινής του, το Δικαστήριο θεωρεί ότι το μέσο αυτό δεν θα είχε ως αποτέλεσμα την επιτάχυνση της διαδικασίας αλλά την αποφυγή της κράτησης του προσφεύγοντος εν αναμονή της εκδίκασης της υπόθεσής του ενώπιον του Εφετείου.

16. Συμπερασματικά, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η συμπεριφορά των αρχών δεν μπορεί να μην γίνει αντικείμενο κριτικής. Το Δικαστήριο αναφέρεται ειδικότερα στο γεγονός ότι η συζήτηση της έφεσης ορίστηκε σε ημερομηνία περισσότερο από τρία χρόνια μετά την έκδοση της απόφασης αριθ. 744/2003 του κακουργοδικείου Θεσσαλονίκης, ήτοι σε μία προθεσμία που ουδόλως αιτιολογείται από την Κυβέρνηση.

17. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του επί του ζητήματος αυτού, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, εν προκειμένω, η διάρκεια της επίδικης

διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν συνάδει προς την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Κατά συνέπεια, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1.

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

18. Χωρίς να επικαλείται διάταξη της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται ότι καταδικάστηκε παρά το γεγονός ότι είναι αθώος. Υποστηρίζει επίσης ότι δεν εκπροσωπήθηκε αποτελεσματικά από δικηγόρο στην δίκη του, διότι, κατά την άποψή του, ο δικηγόρος του έπαιξε το παιχνίδι της αστυνομίας. Εξάλλου, ο προσφεύγων παραπονείται για την διεξαγωγή των αποδείξεων, έτσι όπως αυτή έλαβε χώρα ενώπιον των αρμοδίων αρχών.

Επί του παραδεκτού

19. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η συμμόρφωση μιας δίκης στις απαιτήσεις του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης πρέπει να εξετάζεται καταρχήν στην βάση της ποινικής διαδικασίας στο σύνολό της, ήτοι αφού αυτή έχει περατωθεί (βλέπε, για παράδειγμα, *Bernard κατά Γαλλίας*, απόφαση της 23 Απριλίου 1998, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-II, σελ. 879, § 37). Εν τούτοις, σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο για ένα συγκεκριμένο στοιχείο να είναι σε τέτοιο βαθμό καθοριστικό ώστε να επιτρέψει στο Δικαστήριο να κρίνει το δίκαιο της δίκης σε προηγούμενο στάδιο, πριν ακόμη εκδώσουν τα εθνικά δικαστήρια τελεσίδικη απόφαση στην υπόθεση (βλέπε μεταξύ άλλων *Δεληγιάννης κατά Ελλάδας*, (déc.), αριθ. 5074/03, 5 Ιουνίου 2003). Το Δικαστήριο, σημειώνοντας ότι η ποινική διαδικασία που επισπεύδεται κατά του προσφεύγοντος εκκρεμεί σήμερα ενώπιον του Εφετείου, δεν διαπιστώνει τέτοιου είδους συνθήκες.

20. Έπεται ότι αυτό το τμήμα της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογήν του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

21. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

22. Ο προσφεύγων αξιώνει 94.970 ευρώ για την υλική ζημία και την ηθική βλάβη που υποστηρίζει υπέστη εξαιτίας της παρατεταμένης κράτησής του.

23. Η Κυβέρνηση αντικρούει τις αξιώσεις αυτές. Υποστηρίζει ειδικότερα ότι δεν υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της επικαλούμενης ζημίας και της διαπιστωθείσας παραβίασης και καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα αυτό.

24. Το Δικαστήριο δεν διαπιστώνει αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της διαπιστωθείσας παραβίασης και της επικαλούμενης υλικής ζημίας. Αντιθέτως, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υπέστη βέβαιη ηθική βλάβη. Αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης, το Δικαστήριο του επιδικάζει 3.500 ευρώ για την αιτία αυτή, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος επί του ποσού αυτού.

B. Εξοδα και δικαστική δαπάνη

25. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης 9.120 ευρώ για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου χωρίς να προσκομίσει δικαιολογητικά.

26. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντος είναι αόριστες και ανατιολόγητες.

27. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας και της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* [GC], no. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI). Σε ό,τι αφορά τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε στην Ελλάδα, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι η διάρκεια μιας διαδικασίας μπορούσε να επιφέρει μία αύξηση των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης του προσφευγόντος ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και ότι πρέπει επομένως να ληφθεί υπόψη το γεγονός αυτό (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Caruano κατά Ιταλίας*, απόφαση της 25 Ιουνίου 1987, série A no. 119-A, σελ. 15, § 37). Εν τούτοις, στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν προσκομίζει κάποιο τιμολόγιο σε ό,τι αφορά τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των επιληφθέντων δικαστηρίων και του Δικαστηρίου. Πρέπει επομένως να απορριφθούν οι σχετικές αξιώσεις του.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

28. Το Δικαστήριο κρίνει προσήκον να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή ως προς την αιτίαση την ελκόμενη από υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και απαράδεκτη κατά τα λοιπά.

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης, σε ό,τι αφορά το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο.

3. *Αποφαίνεται* ότι

α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 3.500 (τρεις χιλιάδες πεντακόσια) ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο,

β) από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 13 Απριλίου 2006 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)
Søren NIELSEN
Γραμματέας

(υπογραφή)
Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου

εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 25 Αυγούστου 2006

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετρουτσόπουλος